

Ha estat una satisfacció per la Fundació el Solà haver compartit treball i amistat amb Josep Mora i és un honor poder estar avui aquí en aquest acte d'inauguració de l'any dedicat a ell.

La Fundació el Solà va nàixer al 1999 i els Amics de l'Arquitectura Popular el 2000, amb propòsits i interessos molt similars, l'estudi, la difusió i la conservació del patrimoni rural, en el nostre cas més centrat en les construccions de pedra en sec i vosaltres en l'arquitectura popular en el seu sentit més ampli, com bé explicita el nom de la vostra associació. Nosaltres més locals, centrats, bàsicament a la Fatarella i vosaltres més extensos, sobre tot per les comarques meridionals lleidatanes.

De fet som veïns geogràficament i compartim algunes coses, matisos en la parla, cultius i paisatges agraris, i tipologies de moltes construccions rurals, en especial les cabanes de volta que no es donen a cap altra contrada del país amb tanta profusió.

Era lògic que ens trobéssim i ho vam fer, crec recordar, amb motiu de les **Jornades Europees. La Pedra en Sec. Revaloració d'un Patrimoni Comú Europeu** que va organitzar la Universitat de Tarragona sota el nom Ulisses a l'estiu del 2002.

Però, concretament i personalment, amb el Josep Mora, vam coincidir a la **Primera Trobada per la Preservació del Patrimoni de la Pedra Seca** que es va celebrar a Manresa l'any 2002, en una taula rodona dins del **4t Curset d'Estiu d'Arquitectura Popular** a Tàrrega a l'agost del 2004 que va

estar dedicada a l'arquitectura de l'aigua, També teniem que compartir taula rodona a Castellserà sobre **Divulgació i Conservació de l'Arquitectural Popular** a l'octubre del 2008, però no va poder venir, i per última vegada, vam coincidir a la **V Trobada per la Preservació del Patrimoni de la Pedra Seca** que es va celebrar a Mallorca el 2009.

Malauradament la seva mort va impedir que aquesta relació continués, però, no vaig trigar gaire en adonar-me, que el Josep era una persona discreta atenta i encantadora, i com arquitecte una estranya "avis" dins del col·lectiu. Ho dic amb coneixement de causa, ja que també sóc arquitecte i em conec el sector, i també, en el sentit, que tenia un fort compromís amb l'arquitectura que em podem dir "de poble". És evident que estimava la seva terra i mai es va desentendre del seu origen, va ser fidel a l'arquitectura senzilla i humil del món agrari, també va treballar en la restauració i conservació de arquitectura més culta, i per descomptat, exercia la seva professió amb total equilibri entre la modernitat i la tradició.

En l'últim congrés Internacional de la Pedra Seca que es va celebrar l'any passat a Sardenya la col·lega Claire Cornu de Lió va explicar el projecte de nominació de **l'Art de la Pedra Seca** com a **Patrimoni Immaterial de la Humanitat per la UNESCO**. A la passada Trobada per la Conservació de la Pedra Seca dels Països Catalans celebrada a les Preses (la Garrotxa), també va venir a explicar-ho i a demanar adhesions, lo que demostra que la proposta tira endavant.

Estic segur que el Josep estaria encantat amb tal iniciativa. Gràcies a persones com ell s'aconsegueix avançar en l'estudi, el reconeixement i la preservació d'aquest patrimoni

injustament tan ignorat, tan fràgil, però indiscutiblement tant arrelat tan pròxim tan important i universal.

Per la nostra part, seguirem amb el seu exemple i procurarem transmetre el mateix entusiasme que ell transmetia.

Bona tarda

Xavier Rebés
President de la Fundació el Solà